

Je preto opodstanená obrana žalovaných, že žalujúca strana nemá nároku na zrušenie smluvy z dôvodu neplatenia nedoplatku kúpnej ceny a v dôsledku toho na restitutio in integrum, ale má najvyšší nárok vymáhať nedoplatku kúpnej ceny. Žalujúca strana vymohla si ináč už aj exekučný titul, resp. v spore č. Cka 610/32 v otázke platnosti smluvy dosiahla aj »rem iudicatum«.

Z týchto dôvodov bol rozsudok odvolacieho súdu zmenený a obnovený rozsudok súdu prvej stolice, lebo jeho výroková časť kryje aj právne stanovisko Najvyššieho súdu.

Čís. 16889.

Smluva o sprostredkovaní termínových obchodov obilím a mlynskými výrobkami na plodinovej burze hoci cudzozemskej, uzavrená na Slovensku, je právne neúčinná. Komitent, ktorý takúto smluvu uzavrel, môže podľa odst. 2 § 19 zák. č. 69/1922 Sb. z. a n. (žalobou u riadneho tuzemského súdu, i keď bolo pre nároky zo smluvy vymienené rozhodovanie rozhodčieho súdu cudzozemskej burzy) späť požadovať od sprostredkovateľa to, čo mu dal ako zábezpeku na krytie prípadných strát z termínových obchodov, a sprostredkovateľ nemôže započítacou námietkou úspešne uplatňovať nárok z titulu provízie za sprostredkovania a hotových výdavkov.

(Rozh. z 11. marca 1938, Rv III 419/37.)

Žalobník poveril žalovaného obchodníka so sídlom na Slovensku písomnou smluvou z r. 1934, aby pre neho ako jeho zástupca uzavieral na plodinovej burze v Budapešti termínové obchody obilím a mlynskými výrobkami. Žalobník vyplatil žalovanému 14.000 Kč ako zábezpeku na krytie prípadných strát z týchto obchodov. V poverovacej smluve bolo pre nároky zo smluvy vymienené rozhodovanie rozhodčieho súdu budapeštianskej plodinovej burzy. — Proti žalobe o vrátenie 14.000 Kč s prísl. namietal žalovaný prekážku sporu podľa bodov 3 a 4 § 180 Osp. a vo veci samej uplatňoval kompenzando 2.011.10 pengö z titulu provízie a hotových výdavkov.

Súd prvej stolice sporu prekážajúcu námietku — zvláštnym, avšak stranám nedoručeným usnesením — zamietol z dôvodu, že rozhodnutie rozhodčieho súdu budapeštianskej plodinovej burzy nie je exekučným titulom v Československej republike (protokol o doložkách o rozhodčom súdnictve č. 191/1931 Sb. z. a n. nevzťahuje sa na Maďarsko) a že preto je prorogácia tohoto súdu pre tuzemsko bezúčinná; vo veci samej rozsudkom žalobe vyhovel v podstate preto, lebo termínové obchody obilím a mlynskými výrobkami sú podľa práva platného na Slovensku a v Podkarpatskej Rusi zakázané a neplatné, aj keď boli ujednané pre cudzozemsko, a komisionár nemôže vyvodzovať nároky

z takej úmluvy. Odvolací súd pokladal odôvodnenie usnesenia o sporu prekážajúcej námietke za súčiastku rozsudku, rekurz spojený s odvolaním prijal ako zavčas podaný a rozhodnutie súdu prvej stolice potvrdil. Z dôvodov: Je síce pravda, že nie je žiadnou normou zakázané, aby strany v tuzemsku bývajúce uzavrely smluvu o výlučnej príslušnosti rozhodčieho súdu niektorej cudzozemskej burzy, hoci aj výrok jeho na území Československej republiky nie je vykonateľný; odvolací súd však s poukazom na ustanovenie § 19, odst. 2 zák. č. 69/1922 Sb. z. a n. o plodínovej burze v Bratislave a o zákaze termínových obchodov s obilím a mlynskými výrobkami na Slovensku a v Podkarpatskej Rusi, podľa ktorého právna neúčinnosť týka sa tiež poskytnutej zábezpeky, pokladá za neúčinnú úmluvu o rozhodcom súde cudzozemskej burzy, lebo Československý súd nemôže odopreť právnu ochranu opierajúcu sa o túto normu. Nárok na vrátenie zábezpeky je vzhľadom na citovanú normu po práve a bolo treba rozsudok súdu prvej stolice po doplnení jeho dôvodov citovaným § 19 zák. č. 69/1922 Sb. z. a n. potvrdiť. Pokiaľ žalovaný uplatňoval kompenzačnú pohľadávku z titulu provízie a hotových výdavkov, nemožno túto pohľadávku uplatňovať pred tuzemskými súdmi, ako to Najvyšší súd vyslovil v rozhodnutí Úr. sb. č. 1129.

Najvyšší súd dovolaciu žiadosť zamietol.

Dôvody:

Dovolaciu žiadosť bolo treba zamietnuť, lebo Najvyšší súd nespoznal zákonného dôvodu, aby rozsudok odvolacieho súdu bol zmenený alebo rozviazaný.

Ustanovenia § 19 zák. č. 69/1922 Sb. z. a n. vzťahujú sa aj na sprostredkovanie v § 18 cit. zák. uvedených termínových obchodov, takže žalobník vzhľadom na to, že žalovaný dostal poverenie v B. (na Slovensku), môže požadovať vrátenie toho, čo dal žalovanému pred uzavrením termínových obchodov.

Čís. 16890.

I. Rozhodnutia železničnej správy vydané podľa § 70 vl. nar. č. 15/1927 Sb. z. a n. sú rozhodnutiami podľa § 105 ústavnej listiny a môžu byť napadnuté poradiom práva len pri podmienkach a v lehotách stanovených v zákone č. 217/1925 Sb. z. a n.

II. Zamietnutie púhej opozdenej žiadosti o dodatočné započítanie vojnových polrokov do penzie už pravoplatne vymeranej nie je takýmto rozhodnutím.

III. Penzijné výmery železničnej správy z doby pred vyhlásením zákona č. 70/1920 Sb. z. a n. (17. júna 1930) a platnosťou § 47 vl. nar. č. 96/1930 Sb. z. a n. môžu byť napadnuté priamo pred riadnym súdom